Jaargang 1824. Nr. 53.

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD

VOOR DE

PROVINCIE DRENTHE.

Vrijdag, den 2 Julij.

REGLEMENT op de keur der Stieren in de provincie Drenthe.

Art. 1. Geene stieren, tot het dekken van *ander* dan *eigen* vee bestemd, zullen inkomstig mogen worden aangehouden, dan na vooraf gekeurd en ten dien einde toegelaten te zijn.

2. Geene eigenaren zullen derzelver *ongekeurde* stieren tot het dekken van *ander* dan *eigen* vee mogen laten gebruiken, bij de boete van drie guldens; zoowel door hen, als door de eigenaren van het aldus met voorkennis gedekte vee, te verbeuren.

3. Alle stieren, zoowel gekeurden als ongekeurden, zullen [illegible] zondere vergunning [illegible] gekeurd worden, uitgenomen, die behoorende tot belanghebbenden, door Gedeputeerde Staten het loslooпen van *gekeurde* stieren, op algemeene werden, kunnen worden toegelaten.

4. Tot de in art. 1 vermelde keuring zullen in ieder kanton, door Gedeputeerde Staten, twee keurmeesters worden aangesteld; welke tot belooning zullen genieten *twee guldens* van ieder door hun goedgekeurden stier, dadelijk na de keuring, door de stierhouders te voldoen.

5. Deze keurmeesters zullen geene stieren ten algemeene gebruike goedkeuren en toelaten, welke den ouderdom van *twee jaren niet* hebben bereikt, of die [illegible] door hen worden aangezien.

6. De navolgende vereischten zullen bij de te doene keur [illegible] moeten worden in acht genomen: *regt of den rug en het staartbeen boven denzelven niet verheven, fijn van hoornen, diep in de borst, stomp van achteren, breed en niet invallende in de billen, regt in de hielen, breed in het kruis en op de schoft en achter de schouders niet invallende, niet rank, maar gesloten, wit van aak en zoo mogelijk ook van beenen van af de knie, overigens het ligchaam niet wit van haar.*

7. De goedgekeurde stier wordt op het regter hoorn met de letters K. S. en de afgekeurde op het linker-hoorn met de letters A. S. gebrand, en beide als zoodanigen door de keurmeesters aan het gemeente-bestuur bekend gemaakt.

8. Voor zoo verre de veehouders geene schikkingen zullen beramen, om zich plaatselijk, het zij bij voorbeurten of op eenige andere wijze volgens goedvinden, van een [illegible] stier te voorzien, zal het elk particulier vrijstaan, zich denzelven aantescha[illegible], die alsdan voor dekgeld zal mogen vorderen, voor de eerste maal *dertig cents*, doch naderhand, bij het herdekken, niets meer dan *vijf cents* telkens.

9. De geene, welke een keurstier zal verlangen [illegible], zich ten dien einde, vóór den eersten October van ieder jaar, bij het hoofd van het gemeente-bestuur moeten aanmelden, welk bestuur daarvan register zal houden, en vóór den 10den October een afschrift van hetzelve zenden aan de keurmeesters van het kanton.

10. De keurmeesters zullen, tusschen den 10 October en 10 November daaraanvolgende van ieder jaar, de keuring houden over de aldus aangegevene stieren, en voorts, binnen gemelden tijd, mede in oogenschijn nemen de bevorens door hun gekeurde en nog aangehoudene stieren. (*het vervolg hierna.*)

De GOUVERNEUR van de provincie *Groningen* verwittigd de belanghebbenden dat, uit hoofde van het, op woensdag den 30 dezer, beginnen van de bestrating van den weg tusschen Haren en Helpen, de passage met rijtuigen en te paard niet meer zal kunnen plaats hebben langs den grooten weg tot Haren, doch dat men den weg van Essen zal moeten gebruiken, om door Haren, langs den weg achter de buitenplaats *Voorveld*, ingaande bij het huis van *R. Koops*, verder over Glimmen, naar de Punt, te rijden.

Groningen den 28 junij 1824.

De Gouverneur voornoemd,

G. W. VAN IMHOFF.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *ASSEN*,

Geven bij dezen den ingezetenen kennis, dat de personele omslag van het te kort aan de stedelijke inkomsten voor 1824, bij besluit van H. H. Gedeputeerde Staten d.d. 23 dezer no. 13, goedgekeurd en invorderbaar zijnde verklaard, het kohier tot ontvangst, ter onverwijlde inning, aan den heer ontvanger is overgegeven.

En zal deze worden afgelezen en aangeslagen.

Assen den 29 juny 1824.

Burgemeester en Wethouders voorn.

Bij afwezigheid van den Burgemeester,
De 1ste Wethouder,

(*get.*) J. A. SLUIS,

Van wege dezelven

(*get.*) HEIMSMA.

BRUSSEL, den 23 juny.

Z. K. H. de Prins van Oranje wordt eerstdaags met de Prinses, zijne gemalin, in deze stad te gemoet gezien, om zich vervolgens naar de baden van Ems te begeven, van waar Hoogstdezelve vervolgens naar Petersburg zullen vertrekken.

— Brieven uit Gibraltar melden de aankomst van het Nederlandsch oorlogschip *Holland*, onder bevel van den schout-bij-nacht *Wolterbeek*. Hetzelve is vervolgens van daar vertrokken om zich met het [illegible] te vereenigen.

HAARLEM, den 28 juny.

Vrijdag l.l. is het volkrijk en welvarend Waalwijk in den namiddag door een geweldigen brand verwoest, waarbij meer dan 50 huizen, waaronder het raadhuis, en 16 schuren in de asch zijn gelegd. Ruim 70 huisgezinnen zijn door dit ongelük van woning beroofd.

— Ten bewijze van de vruchtbaarheid van het tegenwoordig saisoen, zoowel als de belangrijkheid van de kaasmarkt der stad Alkmaar, verdient te worden bekend gemaakt:

„Dat op vrijdag den 25 dezer, op de markt aldaar zijn aangevoerd, en verkocht 772 stapels kaas, wegende 177000 Nederlandsche ponden, eene hoeveelheid, welke sedert een marktdag immer, zooveel men weet, grooter is geweest, namelijk op den 25 juny 1819, wanneer 833 stapels waren aangebragt, welke hebben gewogen 567,591 oude ponden."

Mogt de prijs van dit aanzienlijk product, hoe zeer dan ook redelijk naar den tegenwoordigen tijd, tot de middelhoogte van vorige dagen klimmen, dan zoude ten minsten dit gedeelte der voortbrengselen van den akker de verwachting van den landbouwer niet meer te leur stellen; en de hoop verlevendigen, dat ook andere takken van zijne nijverheid en arbeid, door verandering van omstandigheden, uit den staat van verachtering, waarin zij zich bevinden, tot vorigen bloei zullen kunnen terug keeren.

GRONINGEN, den 29 juny.

Bij besluit van den 23 dezer, is door Z. M. tot archivarius der provincie Groningen benoemd de heer mr. *R. K. Driessen*.

FRANKFORT, den 25 juny.

Te Triest heeft men tijding, door middel van een schip, hetwelk den 25 mei van Smirna gezeild was, dat de asiatische troepen, die te Mimmen in de golf van Smirna liggen, om er ingescheept te worden, zich aan groote buitensporigheden tegen de weerloose Grieken schuldig maken.

Van Calamata schrijft men, dat, na de onderwerping van *Coloocotroni*, het grieksche Gouvernement zijnen zetel weder te Argos gevestigd heeft. Dertig vaartuigen, met drie duizend man landingstroepen waren naar Candia ter hulp van *Ibrahim* gezonden en dertig anderen, bestemd om het oog te houden op het eskader van den Kapitein-Pacha; hetgeen doet gelooven, dat men niet veel vrees voor de turksche expeditie heeft. Het ontbreekt weder [illegible] berigten in de grieksche brieven; doch het is zeker voorzigtig, de bevestiging derzelven af te wachten.

— De chinesche berg-rijst wordt, thans, met het beste gevolg en met voordeel, in alle streken van Italie, Slavonie, Syrmie, in het Bannaat en zelfs in de koudere streken van Weenen, gebouwd. Dezelve wordt, voor vruchtbaarder en voordeeliger gehouden, dan de gewone rijst.

— Den 19den juny, is te Augsburg weder eene vrouw door haren kettinghond gewond. Deze, die door geen anderen hond gebeten was, en een andere, die met hem niet in aanraking kwam, werden dol. De gewonde bevindt zich nog wel. Dit voorval schijnt de meening te bevestigen, dat deze ziekte onder de honden heerschend is. Meer dan 300 honden zijn, zegt men, deswege vrijwillig overgeleverd, om doodgeslagen te worden.

LONDEN, den 26 juny.

Gisteren is de Koning in groote staatsie naar het Huis der Lords gereden en heeft er, met eene troonrede, het Parlement tot den 24 augustus geprorogeerd.

— In het Huis der Lords is donderdag door den Marquis *van Lansdown* gevraagd, wat het voornemen van het Gouvernement was omtrent de onaf-

kelijk erkenning van Zuid-Amerika, en de minister graaf *van Liverpool* heeft hierop geantwoord, dat er commissarissen naar die Staten waren gezonden, doch dat er nog geene narigten van hunnentwege omtrent den waren toedragt der zaken in die landen waren ontvangen, hetgeen hij eene voldoende reden geloofde, waarom de erkenning nog niet geschied was; hij verklaarde wijders dat het Gouvernement onder geene de minste verpligting lag, die de erkenning der Staten van Zuid-Amerika zoude kunnen verhinderen, wanneer dezelve overeenkwam met de belangen en het karakter van Groot-Brittanje, en dat de Ministers meenden te handelen ingevolge de berigten, welke zij wachtende waren.

— Men heeft nu brieven van Mexico van den 18 april, waaruit blijkt, dat het Gouvernement zeer wel onderlegd scheen van het vertrek van *Iturbide* uit Italien en van alle zijne bewegingen in Engeland en de noodige maatregelen genomen heeft, om zijne terugkomst in het land niet gemakkelijk te maken.

— Van Portsmouth wordt, op den 19 dezer, het volgende geschreven: „De toebereidselen voor het bombardement van Algiers zijn ten einde geloopen, en de laatste schepen, welke daartoe gebezigd zullen worden, zullen morgen, indien de wind gunstig is, vertrekken.

MADRID, den 17 junij.

Men verwacht Hunne M.M. en de koninklijke familie den 19den hier te Madrid, na het bezoek van Z. M. aan *Cadix* en zijne gemaalin zullen alsdan [illegible] blijven. Op den dag van het vertrek van het hof zullen de fransche gardes-du-corps den dienst aan de spaansche compagnie overgeven, welke nu geheel georganiseerd is; moetende de fransche gardes in julij naar hun land aftrekken. Voor dat het hof naar Madrid komt, denkt men, dat het ministerie eenige veranderingen zal ondergaan.

Er is eene koninklijke ordonnantie in het licht verschenen, waarbij gezegd wordt, dat het Zr. Ms. begeerte is van bij zijne terugkomst in de hoofdstad geene andere personen te vinden, dan degenen, welke volgens de wetten, bijzondere bevelen of andere bepaltagen er mogen blijven, en dat allen, die [illegible] zes jaren wonen, eenig bedrijf of [illegible] een open huis hebben, niet als burgers [illegible] beschouwd en dezelve onmiddelijk moeten verlaten. De ambtenaren die order hebben om uit de stad te vertrekken, mogen er niet terug komen, of hun verblijf houden, hetgeen bijzonder op de geestelijken ziet, welke op hoog bevel niet in Madrid mogen wonen. Dit besluit baart veel opziens en men verzekert, dat de intendant van politie *Arjona* daartegen vertoogen heeft gedaan, op grond, dat, als die maatregel naar de letter wordt uitgevoerd, meer dan 50,000 menschen Madrid zouden moeten ontruimen.

Hoezeer de apostolische junta, door het arresteren van eenige harer leden, een gedachten schok heeft gekregen, schijnt zij evenwel den moed niet optegeven en doet al wat mogelijk is, om ook de spanjaarden, die als *Afrancesados* of fransch-gezinden te boek staan, te doen verbannen en de inquisitie weder intevoeren.

Men arresteert thans vele landloopers en reeds heeft men omtrent vijf honderd derzelven verzonden, om in de arsenalen te werken of op 's lands schepen te dienen, hetgeen het dubbeld nut heeft, om het land te zuiveren van een aantal sleeht volk en de marine van matrozen en de koloniale troepen van recruten te voorzien.

MENGELWERK.

Over het broeijen van het hooi en middel om het in brand geraken van hetzelve voortekomen.

Het broeijen van het hooi ontstaat uit tweeërlei oorzaak: of door de vochten en sappen, welke in het gras zelve aanwezig waren en door het droogmaken van hetzelve niet geheel verdwenen zijn, of door regenwater, hetwelk na het droogmaken of gedurende hetzelve daarop gevallen is. Dat het hooi ten gevolge van de eerst opgenoemde oorzaak eenigzins broeit is zeer goed, geeft een aangenaam reuk en vermeerdert de smakelijkheid daarvan. Wanneer echter het hooi door te groote vochtigheid sterk aan het broeijen geraakt, is er niet alleen groot gevaar, dat hetzelve dezelfs deugd verlieren zal, dat het tot schimmelen zal overgaan, maar ook geraakt het dan zeer ligtelijk in brand en veroorzaakt die betreurenswaardige ongelukken, waarvan zoo menigvuldige voorbeelden zijn. Het is derhalve van het uiterst belang daarvoor te zorgen, dat het hooi niet eerder in de schuren of hooibergen worde opgestapeld, dan nadat het zoo droog is, dat er geen gevaar vermoed kan worden. Men kan zich echter met de beste wil en meeste zorgvuldigheid in dezen vergissen, vooral wanneer het gras zeer grof en zwaar hooi is en men hetzelve snel gewonnen heeft bij sterke hitte, als wanneer hetzelve dikwijls meerdere sappen behouden heeft, dan uiterlijk merkbaar is.

De landhuishoudkundigen zijn er zeer over uit geweest, om middelen te vinden, ten einde zich tegen het gevaar van brand in dezen te verzekeren en geen wonder. Van onderscheidene maatregelen welke ten dezen aanzien voorgeslagen en beproefd zijn, wordt thans deze voor de meest doelmatige gehouden, om namelijk het hooi in den bult met eenig

gewoon keukenzout te vermengen. Telkens wanneer een wagenvracht op de bult is uitgespreid, bestrooit men dezelve zeer dun met zout.

Dit middel, hoogst eenvoudig, zeer gemakkelijk en niet kostbaar, houdt men voor beproefd goed, ingevalle namelijk het hooi niet overmatig nat is, en heeft, behalven dat het groote doel daarmede bereikt wordt, nog dit voordeelige, dat het hooi niet alleen gezonder maar ook nog smakelijker wordt. Het is toch eene bekende zaak, dat zout alle bederf afweert; het hooi blijft daardoor vrij van schimmel en ander kwaad. Verder is het ook bewezen dat zout, in matige hoeveelheid aan het vee toegediend, voor de gezondheid van hetzelve voordeelig is; dat het den dorst opwekt en dat bij melkkoeijen veel te drinken bevorderlijk is voor het rijkelijk melk geven.

Het voorgedragen middel in de provincie Drenthe, voor zoo verre mij bekend is, nog niet algemeen gebruikelijk, verdient alle mogelijke aanbeveeling. Geenerlei bezwaar staat hetzelve in den weg en het zijn alleen vooroordeel of achteloosheid, welke de algemeene aanwending daarvan kunnen hinderlijk zijn.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste mijne geliefde Echtgenoote, A. HOENDERKAMP, van eene welgeschapene doch dende Dochter.

A. J. HARTMAN.

Gasselte den 29 junij 1824.

De Kommissie van Onderwijs voor deze Provincie vergadert den 13 en 14 julij op den gewonen tijd.

G. RENTHEM REDDINGIUS
Secretaris.

Jan Veleel, van het Hoogeveen, is voornemens, door mr. A. H. WITSENBORG notaris te Hoogeveen, op vrijdag den 9 julij aanstaande des morgens om tien uur te Hoogeveen, te verkoopen om de 60 eiken stamboomen van onderscheidene lengte en dikte, 50 ligte en extra zware zeeg of stuitstukken, 180 zware kromhouten, en eindelijk eene aanzienlijke partij ligte krombergen, liggers en tophout, alles in het afgeloopene winterseizoen gevelden.

Hoogeveen den 23 junij 1824.

A. H. WITSENBORG.
notaris.

PLAN VAN INTEEKENING.

De Boekhandelaar G. YPMA, te *Franeker*, opent bij deze eene Inteekening op eene VERKORTE *geschiedenis der Inquisitie van Spanje*, naar het groote werk van wijlen den spaanschen *geleerde* DON JUAN ANTONIO LLORENTE, oud Secretaris der Inquisitie, in het fransch bearbeid door LEONARD GALLOIS. — Behalve eene inleiding van den genoemden bewerker, zullen bij dit werk nog gevoegd worden de navolgende belangrijke stukken, die niet in het groote werk voorkomen, als: 1°. Een berigt van het leven en de geschriften van DON J. A. LLORENTE; 2°. Eene analyse van de geschiedenis der Inquisitie door den Graaf DE SÉGUR; 3°. Een uittreksel uit eenen brief van den Bisschop van Blois, M. GRÉGOIRE, aan den Aartsbisschop van Burgos, DON RAMON JOSEPH DE ARCE, Groot-Inquisiteur van Spanje en zal hetzelve, bovendien, versierd zijn met het portrait en *fac simile* des schrijvers LLORENTE.

De voorwaarden op welke deze inteekening geschiedt, zijn kortelijk deze: Het boek zal in groot 8vo, op goed papier, met eene duidelijke letter gedrukt, in één deel, van nagenoeg 30 vellen, nog in dit jaar aan de inteekenaren worden afgeleverd tegen *f* 4 - 50. De inteekening staat open tot den 15den julij dezes jaars, na welken tijd volstrekt geene exemplaren zullen verkrijgbaar zijn, dan tegen den verhoogden prijs van *f* 5 - 25. De vorengenoemde bijvoegsels, alsmede het portrait en *fac simile*, zullen ook voor de bezitters van het groote werk *afzonderlijk* verkrijgbaar zijn, bij inteekening tegen *f* 1 - 00 en buiten inteekening voor *f* 1 - 25, terwijl voor dezelven tevens te bekomen is een *alphabetisch register der voornaamste zaken* in het groote werk voorkomende, ad 50 cents. — De lijsten van inteekening zijn in de meeste Boekwinkels voorhanden.

MIDDELPRIJZEN VAN GRANEN enz., VERGOCHT TE HEPPEN, *op de markt van den 24 junij.*

Rogge, het mud . . . 3 gl. 00 c. | Boter, 1 k. nederl. pond, 60 c
Boekweit, het mud, . 3 gl. 40 c.

TE HOOGEVEEN, *op de markt van den 29 junij*

Rogge, het ned. mud 2 gl. 60 c. | Boter, 1 nederl. pond, 45 a
Boekweit, id. id., . . 3 - 60 -

TE KOEVERDEN, *op de markt van den 31 mei.*

Rogge het ned. mud 2 gl. 50 c | Boter, 1 nederl. pond, . . 50 c
Boekweit, id. id. . . 2 - 40 -

PRIJS-COURANT VAN NEDERL. EFFECTEN.

Rhederdam, den 28sten junij

Werk. Schuld 2½ pc.	59½ a 60	Aandeel Bijzondere Bank	— 92½ a ½
Restant. Uitg. dito	1⅞ a ⅝	Loten	*f*
KansBiljetten . . .	*f* 55 à 56	Ned. Handelmaats.	102 a ½

150ste KONINKLIJKE NEDERL. LOTERIJ.

zesde klasse 1ste en 2de lijst.

No. 17604, eene premie van *f* 1000

Te Assen bij C. VAN GORCUM, Provincieele Drukker.